

1. הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל
2. רופאים לזכויות אדם
3. המוקד להגנת הפרט
4. גישה
5. עדאלה

באמצעות ב"כ עוה"ד אלונה קורמן ו/או ג'נאן עבדו ו/או סג'יא מישרקי בראנסה ואח' מהוועד הציבורי נגד עינויים בישראל

טל': 03-7733134 ; פקס: 03-9080588

העותרים

נ ג ד

1. הכנסת
באמצעות הלשכה המשפטית של הכנסת
משכן הכנסת, קריית בן-גוריון, ירושלים 9195016
טל': 02-6408636 ; פקס: 02-6496802
2. ממשלת ישראל
3. ראש הממשלה
4. שר הביטחון
5. צבא ההגנה לישראל
6. שירות הביטחון הכללי
7. היועצת המשפטית לממשלה
באמצעות מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין 31, ירושלים 9711054
טל': 073-3925590 ; פקס: 02-6467011

ה מ ש י ב י ם

הודעה מעדכנת מטעם המשיבים 7-2

1. בהמשך לדיון שהתקיים בפני בית המשפט הנכבד ביום 27.5.24, ובהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד מיום 28.5.24 ומיום 6.6.24, מתכבדים המשיבים 2-7 (להלן: **המדינה**) להגיש הודעה מעדכנת מטעמם, כדלקמן.
2. כזכור, עניינה של העתירה דנן בבקשת העותרים כי תבוטלנה הוראות חוק שנקבעו בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן: **הוראת השעה**), שעניינן משך הוראת הכליאה הזמנית; משך הזמן עד לביקורת שיפוטית; משך מניעת המפגש עם עורך דין ואופן הביקורת השיפוטית.
3. בתגובתה המקדמית של המדינה מיום 20.5.24, טענה המדינה כי דין העתירה להידחות לגופה. בכלל זאת טענה המדינה, כי במצב הדברים השורר במדינה מאז ה-7.10.23, הוראת השעה מהווה הסדר מידתי שנועד לתכלית ראויה, אשר קובע את הנדרש לשם שמירה על ביטחון המדינה תוך איזון עם זכויות הכלואים, זאת, על רקע הנסיבות הביטחוניות הקשות והחריגות. בנסיבות אלה, המדינה טענה כי העתירה אינה מגלה עילה להתערבותו החוקתית של בית המשפט הנכבד בחקיקתה הראשית של הכנסת.

4. ביום 27.5.24, התקיים דיון בפני בית המשפט הנכבד, ובהמשך, בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 28.5.24, נקבע כדלקמן:

"1. בעקבות הדיון שהתקיים בפנינו, רשמנו לפנינו כי הוצאו למעלה מ-4,000 הוראות כליאה זמניות וכי ביני לביני שוחררו כ-1,500 עצורים.
2. המשיבים 2-7 מתבקשים להודיע ולעדכן עד ליום 5.6.2023 כלהלן:
א. מה פרק הזמן שבמהלכו נערך שימוע/תשאול/סינון ראשוני לעצורים המגיעים למתקן הכליאה (בדיון נמסר כי הדבר נעשה תוך שבעה עד עשרה ימים), ואם יש נתונים לגבי מספר המשוחררים בעקבות הליך זה.
ב. מהו מנגנון הביקורת במתקן הכליאה, ואם ניתן לכלול גורם משפטי או גורם אחר (כמו מבקרים רשמיים) שאליו יכולים העצורים לפנות באופן שוטף עד להבאתם בפני שופט ועד להסרת מניעת המפגש עם עורך דין."

בהתאם לכך, תעדכן המדינה כלהלן.

5. **ראשית**, באשר לשימוע, מפילוח נתונים שנערך על-ידי הגורמים המוסמכים לכך בצבא בעניינם של למעלה מ-3,000 כלואים מפרוץ המלחמה ועד העת האחרונה, נמצא, כי פרק הזמן שחלף מעת מועד מעצרו של הכלוא ועד למועד עריכתו של שימוע ראשוני עמד על כ-12-13 יום במוצא במהלך חודשי המלחמה.

לצד זאת יצוין, כי לאורך חודשי המלחמה קיימת מגמה של התקצרות משך הזמן עד לעריכת השימוע, כך שבשלושת החודשים האחרונים, פרק הזמן הממוצע עמד על כ-7-8 יום עד לעריכת שימוע. עוד יודגש, כי משך הזמן שחולף עד לעריכת השימוע מושפע גם ממספר הכלואים החדשים שנקלטו במתקני הכליאה באותה העת.

6. באשר לנתונים לגבי מספר המשוחררים בעקבות הליך השימוע, יובהר, כי ככלל, לכל כלוא הנעצר בהוראת כליאה זמנית מכוח סעיף 3(א) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002 (להלן: **החוק**), נערך שימוע טרם קבלת החלטה על הוצאת צו כליאה לפי סעיף 3(ב) לחוק. בהתאם לכך, לא תתקבל החלטה על הוצאת צו כליאה, בלא שנערך שימוע כאמור, שהוצג לקצין המוסמך להוציא את הצו.

לצד זאת יובהר, כי השימוע מתבצע **בנפרד** מהליכי החקירות, על-ידי קצינים שאינם חלק מהליך החקירה, ומועדו של השימוע אינו תלוי בהליך החקירה – **כך שהוא יכול להתרחש גם לאחר סיום חקירה**. כמו כן, לעיתים מידע העולה בשימוע מועבר לבירור של גורמי החקירה.

עוד יצוין, כי ככלל, כלואים משוחררים ככל שבסיום בחינת עניינם עולה כי לפי המידע הקיים בעניינם אין מקום להוצאת צו כליאה וכי שחרורם לא יפגע בביטחון המדינה, **כאשר הליך השימוע מהווה אף חלק מהמידע שנשקל במסגרת בחינת עניינם**.

על רקע האמור לעיל, אין ברשות הצבא נתונים לגבי מספר הכלואים ששוחררו בעקבות הטענות שהעלו בשימוע, לעומת כלואים ששוחררו בעקבות מידע אחר.

7. עוד יצוין למען שלמות התמונה, כי את השימוע עורכים אנשי מילואים בעלי רקע רלוונטי, בדרגת סא"ל או רס"ן, כאשר כולם דוברי ערבית. במסגרת השימוע, ניתנת לכלוא האפשרות לטעון את טענותיו באשר לחשדות שעלו בעניינו, וכן להעלות טענות לגבי תנאי הכליאה.

8. שנית, באשר למנגנון ביקורת במתקן הכליאה, המדינה תעדכן באשר לשני מנגנוני ביקורת חדשים, הרלוונטיים למתקני הכליאה שבאחריות צה"ל.

9. האחד, ועדה מייעצת לרמטכ"ל לבחינת תנאי כליאתם של עצורי מלחמת 'חרבות ברזל'.

בהמלצת הפרקליטה הצבאית הראשית, ובאישור שר הביטחון, ביום 28.5.24 מינה הרמטכ"ל ועדה מייעצת לבחינת תנאי כליאתם של עצורי מלחמת 'חרבות ברזל' במתקני הכליאה שבאחריות צה"ל ("שדה תימן", "ענתות" ו-"עופר"), אשר נעצרו בהתאם להוראות החוק. חברי הוועדה הם:

- א. יו"ר הוועדה - האלוף (במיל') אילן שיף, שכהן כסגן נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, כפרקליט הצבאי הראשי וכנשיא בית הדין הצבאי לערעורים;
- ב. האלוף (במיל') איתן דנגוט – מתאם פעולות הממשלה בשטחים לשעבר;
- ג. תא"ל (במיל') נחמן אש – שכהן בתפקיד קצין רפואה ראשי וכמנכ"ל משרד הבריאות;
- ד. תא"ל (במיל') מיקי בראל – קצין משטרה צבאית ראשי לשעבר;
- ה. אלי"ם (במיל') פנינה שרביט ברוך – ראש מחלקת דין בין-לאומי בפרקליטות הצבאית לשעבר.

יוערי, כי לוועדה מונו גם יועץ משפטי ומזכיר.

תפקידה של הוועדה לבחון את תנאי הכליאה, את דרכי הטיפול בכלואים, את ניהולם התקין של מתקני הכליאה המצויים באחריות צה"ל ואת התאמתם להוראות הדין וכללי המשפט הבינלאומי. הוועדה המייעצת החלה לפעול, והתבקשה להגיש את המלצותיה לרמטכ"ל תוך 21 יום מיום מינויה.

עוד יצוין, כי הוועדה המייעצת הפיצה לציבור ביום 5.6.24 "קול קורא" לקבלת מידע בסוגיות בהן עוסקת הוועדה, אשר יועבר אליה באמצעות תיבת דואר אלקטרוני ייעודית שתיפתח לשם כך.

יצוין, כי המדינה עדכנה, בין היתר, גם לגבי מנגנון ביקורת זה במסגרת הודעתה לבית המשפט הנכבד אשר הוגשה בבג"ץ 4268/24 האגודה לזכויות האזרח נ' שר הביטחון (אשר עוסק בבקשת העותרים שם כי "...תופסק החזקת עצורים במחנה 'שדה תימן' מכוח חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002").

כתב מינוי הוועדה המייעצת מיום 28.5.24 מצורף ומסומן מש/5.

הודעת הוועדה המייעצת באתר צה"ל מיום 5.6.24 מצורף ומסומן מש/6.

הודעת המדינה בבג"ץ 4268/24 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר הביטחון מצורפת ומסומנת

מש/7.

10. נוסף לכך, מנגנון ביקורת נוסף המקודם בימים אלו, הוא מנגנון של מבקר רשמי.

כפי שצוין בתזכיר חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 2), התשפ"ד-2024 (להלן: תזכיר החוק), שהופץ בעניין להערות הציבור ביום 30.5.24 מוצע להסדיר מנגנון של מבקר רשמי אשר יחול במהלך תקופת תוקפה של הוראת השעה במתקני הכליאה ללבי"חים שבאחריות צה"ל.

זאת, על רקע נסיבותיה הייחודיות של מלחמת 'חרבות ברזל', מספר הכלואים הרב שנעצרו במהלך המלחמה והארכת חלק ממשכי הזמן הקבועים בחוק במסגרת הוראה השעה, ובדומה למנגנון הקיים

בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב-1971 (להלן: **פקודת בתי הסוהר**), ביחס למתקני כליאה המנוהלים על ידי שירות בתי הסוהר.

בהתאם למוצע בתזכיר החוק, ככל ששר הביטחון קבע בצו כי מקום מסוים מהווה מקום כליאה ללב"חים, ימנה מבקרים רשמיים למתקן כליאה צבאי הקיים במקומות כליאה אלה.

כמו כן, מוצע כי ייקבע כי בעלי התפקידים הבאים יהיו מבקרים רשמיים לגבי כל מתקן כליאה מתוקף תפקידם: יושב ראש ועדת חוץ והביטחון של הכנסת; יושב ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת; שופט של בית המשפט העליון; היועץ המשפטי לממשלה; והפרקליט הצבאי הראשי. עוד מוצע לקבוע כי לשופט של בית משפט מחוזי יהיו סמכויות של מבקר רשמי לגבי כל מתקן כליאה שבאזור שיפוטו.

עוד מוצע בתזכיר הסדר דומה לזה הקיים בפקודת בתי הסוהר, בדבר אפשרותם של הכלואים לפנות למבקר הרשמי ולבקש ראיון עמו.

צילום תזכיר החוק מצורף ומסומן **מ/ש/8**.

11. יובהר, כי מנגנוני הביקורת האמורים שנסקרו לעיל, הינם תוצר של עבודה שנערכת מזה זמן, וזאת כמובן עוד טרם הדיון שהתקיים בפני בית המשפט הנכבד בעתירה שבכותרת (נפנה בעניין זה למשל לפרוטוקול הדיון משיבת ועדת החוץ והביטחון שנערך בעניין הארכת הוראה השעה ביום 2.4.24, במסגרתו הועלתה על הפרק האפשרות לשלב מבקר פנימי).

פרוטוקול הדיון מוועדת חוץ וביטחון מיום 2.4.24 זמין באתר מאגר החקיקה הלאומי בכתובת <https://did.li/BGZ-1414-24-02> ומצורף ומסומן לנוחיות בית המשפט הנכבד **מ/ש/9**.

12. יודגש, כי **מנגנונים אלה מצטרפים למנגנוני ביקורת נוספים הקיימים כיום** – מנגנון המבקר הרשמי בשירות בתי הסוהר שצוין לעיל, אשר רלוונטי לכלואים במתקניו מכוח החוק; ולביקורות של מפקדים בכירים בשירות סדיר ובשירות מילואים במתקן הכליאה הצבאי במחנה "שדה תימן", אשר בחנו את המצב במתקן הכליאה והוציאו דוחות ביקורת. זאת, בנוסף לאמצעי בקרת שגרה, כגון בקרת מפקדים ומצלמות במעגל סגור בכל מתחמי הכליאה (למעט בשירותים ובמקלחת).

13. לסיום, המדינה תחזור על עמדתה, כי דין העתירה להידחות לגופה.

העובדות המפורטות בהודעה זו נתמכות בתצהירה של סא"ל גילי בקר, שתפקידה רע"ן מקצועות וכליאה בצה"ל.

היום, ג' בסיון תשפ"ד

09 ביוני 2024

יעל מורג יקו-אל, עו"ד

סגנית בכירה א' במחלקת הבג"צים

בפרקליטות המדינה

תצהיר

אני הח"מ, סא"ל גילי בקר, מ"א 7288787, לאחר שהוזהרתי שעלי להצהיר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, מצהירה בזאת כדלקמן:

1. אני משרתת כרע"ן מקצועות הכליאה בצה"ל.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בהודעה מעדכנת אשר הוגשה מטעם המשיבים 2-7 (להלן: **המדינה**) בבג"ץ 1414/24 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' **כנסת ישראל ואח'**.
3. העובדות המפורטות בהודעה המעדכנת מטעם המדינה ידועות לי מתוקף תפקידי, והינן אמת למיטב ידיעתי.
4. אני מצהירה שזה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

ק/7288787
סא"ל גילי בקר
רע"ן מקצועות הכליאה

אישור

אני הח"מ, עו"ד אלמוג מגל מ"ר 88091, מאשר בזאת כי ביום 9 ביוני 2024, חופיעה בפניי סא"ל גילי בקר, אשר מוכרת לי אישית, ולאחר שהוזהרתי כי עליה לומר את האמת וכי אם לא תעשה כן תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, חתמה בפניי על תצהירה.

אלמוג מגל עו"ד
מ"ר 88091

תוכן עניינים

מס' עמ'	שם הנספח	מס' עמ'
8	כתב מינוי הוועדה מיום 28.5.24	מס/5
13	הודעת הוועדה המייעצת באתר צה"ל מיום 5.6.24	מס/6
15	הודעת המדינה בבג"ץ 4268/24 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר הביטחון	מס/7
19	צילום תזכיר החוק	מס/8
27	פרוטוקול הדיון מוועדת חוץ וביטחון מיום 2.4.24	מס/9

נספח מש/5

כתב מינוי הוועדה מיום 28.5.24

עמ' 8

צבא ההגנה לישראל
לשכת ראש המטה הכללי
טל': 0302-1111
עותק מספר_מותוך_עותקים
קד- 02000054-01-32422
כללי
כ" באייר תשפ"ד
28 במאי 2024

לוח תפוצה

הנדון: כתב מינוי - ועדה מייעצת בעניין תנאי כליאת עצורי מלחמת

'חרבות ברזל' במתקני הכליאה שבאחריות צה"ל

רקע

1. ביום 7 באוקטובר 2023 פתחו חמאס וארגוני הטרור ברצועת עזה במתקפת פתע רצחנית כנגד אורחיה של מדינת ישראל, בעקבותיה החלה מלחמת "חרבות ברזל". מאז פרוץ המלחמה, עצרו צה"ל וכוחות הביטחון בשטח מדינת ישראל וברצועת עזה אנשים שיש יסוד סביר להניח כי נטלו חלק בפעולות האיבה כנגד מדינת ישראל.
2. במהלך המלחמה נפתחו מתקני כליאה שבאחריות צה"ל במחנות "שדה תימן", "ענתות" ו-"עופר", ונקבעו כ"מקומות כליאה" בהתאם להוראות חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002.
3. ככלל, העצורים מרצועת עזה מוחזקים במתקני הכליאה שבאחריות צה"ל בעת כליאתם הראשונית ובחינת הצורך בהמשכה; ככל שמתברר כי נדרש להמשיך בכליאתם, הם מיועדים לעבור לחזקה במתקני שירות בתי הסוהר. עם זאת, על רקע מספר הכלואים הגבוה ומצוקות מקומות הכליאה בשבי"ס, כלואים רבים מוחזקים במתקני הכליאה שבאחריות צה"ל לפרקי זמן ארוכים מהצפוי. זאת, לאחר שקרוב לשני עשורים, לא החזיק צה"ל בעצורים ביטחוניים לפרקי זמן ממושכים.
4. על רקע זה, ולנוכח טענות בנוגע לתנאי הכליאה במתקני הכליאה שבאחריות צה"ל, החלטתי למנות ועדה מייעצת בעניין תנאי הכליאה של העצורים במתקני הכליאה האמורים.

בלמים

- 2 -

5. חברי הוועדה :

- א. יו"ר הוועדה – אלוף (מיל') אילן שיף.
- ב. מתאם פעולות הממשלה בשטחים לשעבר – אלוף (במיל') איתן דנגוט.
- ג. קצין רפואה ראשי לשעבר – תא"ל (מיל') נחמן אש.
- ד. קצין משטרה צבאית ראשי לשעבר – תא"ל (מיל') מיקי בראל.
- ה. ראש מחלקת דין בין-לאומי בפרקליטות הצבאית לשעבר – אליים (מיל') פנינה שרביט ברוך.

לוועדה ימונו יועץ משפטי ומוכיר.

סמכויות הוועדה

6. הוועדה המייעצת תבחן בראייה רחבת את תנאי כליאתם של עצורים מרצ"ע שנעצרו לנוכח יסוד סביר להניח כי הם לוחמים בלתי חוקיים, במתקני הכליאה שבאחריות צה"ל, בנסיבותיה הייחודיות של מלחמת 'חרבות ברזל', תוך קבלת כל מידע רלוונטי לסוגיה, ותגיש לרמטכ"ל את מסקנותיה והמלצותיה בנושא.
7. חברי הוועדה המייעצת רשאים להיכנס בכל עת למתקני הכליאה שבאחריות צה"ל במחנות "שדה תימן", "ענתות" ו-"עופר", ולבדוק את תנאי הכליאה, את דרכי הטיפול בכלואים, את ניהולם התקין והתאמתם של כל אלה לחוראות הדין, פקודות ונחלי הצבא וכללי המשפט הבין-לאומי.
8. לשם ביצוע תפקידם, רשאים חברי הוועדה המייעצת להיכנס לכל מקום במתקני הכליאה שבאחריות צה"ל ולשוחח עם כל כלוא, אף שלא בנוכחות מפקד מתקן הכליאה או אדם אחר, בכפוף לתנאי האבטחה שיקבע מפקד המתקן.
9. ככל שהועלתה בפני חברי הוועדה המייעצת טענה המעלה חשד לעבירה פלילית, יעבירו אותה חברי הוועדה לבחינת הפרקליטה הצבאית הראשית.
10. מפקד מתקן כליאה, כל בעל תפקיד בו וכל גורם צבאי רלוונטי אחר ימסור לחברי הוועדה המייעצת, לפי דרישתם, כל מידע, מסמך או דבר שידרשו לצורך מילוי תפקידם.

בלמים

02000054-01-32422

בלמים

- 3 -

11. הוועדה המייעצת תגיש טיוטת זי"ח והמלצות למימוש מיידלי תוך 21 יום.
12. הוועדה תקבע לעצמה את סדרי עבודתה, בהתאם למפורט לעיל.
13. אבקש להודות לכם על הירתמותכם לתפקיד חשוב זה.

חיים בן מויאל, אל"ם
עוזר הרמטכ"ל

בלמים

02000054-01-32422

בלמו"ס

- 4 -

לוח תמוצה

חברי הועדה המייעצת

סגן הרמטכ"ל

מ' פד"ם

ר' אמ"ץ

ר' אג"ת

פצ"מ ריק"ת

02000054-01-32422

בלמו"ס

נספח מש/6

הודעת הוועדה המייעצת באתר
צה"ל מיום 5.6.24

עמ' 13

לשם בחינת תנאי כליאתם של עצורי המלחמה:

קול קורא להעברת מידע לוועדה המייעצת לרמטכ"ל

05.06.24 ⚡

מערכת את"צ

ביום 28 במאי 2024 מינה הרמטכ"ל ועדה מייעצת בעניין תנאי הכליאה במתקני הכליאה "שדה תימן", "עופר" ו"ענתות". הוועדה מונתה לנוכח טענות שהועלו בנוגע לתנאי הכליאה במתקנים הנ"ל.

הוועדה החליטה לפנות לציבור בבקשה, כי כל מי שיש לו ידע, מידיעה אישית, על הטענות בדבר תנאי הכליאה במתקנים הנ"ל, להעביר מידע זה לוועדה באמצעות פנייה בכתב למזכיר הוועדה בתיבת הדוא"ל AdvisoryB@idf.il, וזאת עד ליום 20 ביוני 2024 בשעה 17:00.

תיבת הדואר האלקטרוני אינה מסווגת, ומשכך, אין לצרף מידע סודי או חסוי לפניה.

הוועדה תשקול להזמין להופיע בפניה מי מבין הפונים, והיא תפעל על פי שיקול דעתה ביחס להמשך הטיפול בפניה.

אהבתי!

ימין המלחמה

נספח מש/7

הודעת המדינה בבג"ץ 4268/24
האגודה לזכויות האזרח בישראל נ'
שר הביטחון

עמ' 15

בג"ץ 4268/24
קבוע ליום 5.6.24

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

1. האגודה לזכויות האזרח בישראל
 2. רופאים לזכויות אדם – ישראל
 3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר ז"ל
 4. גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע
 5. הוועד הציבורי נגד עינויים
- כולם באמצעות ב"כ עוה"ד רוני פלי ו/או אן סוצ'יו
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
מרחי נחלת בנימין 75, תל אביב 6515417
טל': 054-4502944; פקס': 03-5608165
דוא"ל: roni@acri.org.il

העותרות

נגד

1. שר הביטחון
 2. הפרקליטה הצבאית הראשית
 3. היועצת המשפטית לממשלה
- באמצעות מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין 31, ירושלים 9711054
טל': 073-3925590; פקס': 02-6467011

המשיבים

הודעה מטעם המשיבים 3-1

בהמשך להחלטות בית המשפט הנכבד, ולקראת הדיון הקבוע בעתירה ליום 5.6.24, מוגשת בזאת הודעה מטעם המשיבים 3-1 (להלן: **המשיבים**), כדלקמן.

1. עניינה של העתירה שבכותרת בבקשת העותרים כי בית המשפט הנכבד יוציא צו על תנאי המורה למשיבים ליתן טעם "...מדוע לא תופסק החזקת עצורים במחנה 'שדה תימן' מכוח חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002".

2. בפתח הדברים יובהר, כי מתקן "שדה תימן", אשר נפתח בן לילה עם פרוץ אירועי ה-7.10, נועד לשמש **מתקן קליטה, חקירה ומיון ראשוני להחזקת עצורים**, תושבי רצועת עזה שנתפסו במהלך פעולות הלחימה במלחמת "חרבות ברזל", וזאת **לזמן קצר ומוגבל בלבד**, טרם העברתם לשירות בתי הסוהר או שחרורם (להלן: **מתקן שדה תימן או המתקן**).

ככלל, כלואים מכוח חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002 (להלן: **החוק**), מוחזקים בתחילה במתקני כליאה צבאיים בעת כליאתם הראשונית ובחינת הצורך בהמשכה; וככל שנדרש המשך כליאתם, הם מיועדים לעבור להחזקה במתקני שירות בתי הסוהר. עם זאת, מתחילת המלחמה פועלים כוחות הביטחון בעצימות גבוהה לשמירה על שלום הציבור וביטחונו. במסגרת זו בוצעו מעצרים רבים אשר הובילו לעלייה דרמטית וחסרת תקדים בהיקפי הכלואים. על רקע מספר הכלואים הגבוה במהלך המלחמה ומצוקת מקומות הכליאה בבתי-הסוהר, מוחזקים במתקן כלואים לפרק זמן ממושך יותר מזה שנצפה במקור.

3. עוד יצוין, כי סמוך לאחר תחילת המלחמה הוקם לצד מתקן הכליאה במחנה "שדה תימן" מתקן רפואי. יצוין, כי לצד מענה לכלואים המוחזקים ב"שדה תימן", המתקן הרפואי העניק במקרים ספורים שירות רפואי ללב"חים שהיו כלואים במתקני כליאה צבאיים אחרים או בשב"ס.

4. **המשיבים יבקשו לעדכן כי הוחלט על מספר צעדים, שיפורטו להלן, אשר יביאו לכך שבמתקן הקיים יוחזקו כלואים לזמן קצר ומוגבל, בהתאם לתכלית המקורית שיועדה לו;** קרי, מתקן לשהייה זמנית קצרת טווח של כלואים לצורכי חקירה ומיון בלבד בטרם העברתם למתקני כליאה קבועים.

5. לשם כך, ננקטו מספר צעדים משמעותיים, שקידומם החל טרם הגשת העתירה:

א. במהלך חודש אפריל, נפתח מתקן כליאה צבאי חדש במחנה "עופר", תוך השקעה משמעותית ושדרוג תשתיות הכליאה. במתקן זה מוחזק כעת חלק ניכר מהכלואים המוחזקים לפי החוק בידי צה"ל עד להעברתם למתקני שירות בתי הסוהר.

ב. ביום 4.6.24 החלה העברה של כלואים אשר יועברו ממתקן הכליאה במחנה "עופר" לבית הסוהר ב"קציעות", כאשר אל המקומות שיתפנו במחנה "עופר" יועברו 500 כלואים ממתקן הכליאה ב"שדה תימן". העברה זו מתבצעת באופן הדרגתי, כאשר כל העברה כוללת כ-50 לב"חים, כך שההעברה תושלם בתוך כ-10 ימי עבודה.

ג. לאחר העברה זו, צפויים להישאר במתקן הכליאה במחנה "שדה תימן" כ-200 כלואים בלבד.

ד. בהמשך לאמור בסעיף (ג), המדינה, בהובלת המ"ל, תפעל לקליטתם של כ-200 כלואים אלו במתקני כליאה נוספים, בטווח הזמן המידי ותבקש לעדכן בעניין עד יום ב' הקרוב, 10.6.24.

ה. צה"ל פועל כל העת לשיפור תנאי הכליאה במתקן הכליאה, והעברתם של 500 הכלואים צפויה להביא לשיפור נוסף ומשמעותי.

ו. יצוין, כי בימים אלו, ננקטות פעולות לשם שדרוג המתקן הרפואי תוך הקמת מתחם חדש, אשר יביא לשינוי ושיפור התנאים במקום, כאשר פעולות אלו צפויות להסתיים תוך שבועות ספורים.

6. מעבר לכך, המדינה תעדכן באשר למנגנון ביקורת חדש שהוקם לאחרונה; **ועדה מייעצת לרמטכ"ל לבחינת תנאי כליאתם של עצורי מלחמת 'חרבות ברזל'**.

בהמלצת הפרקליטה הצבאית הראשית, ובאישור שר הביטחון, ביום 28.5.24 מינה הרמטכ"ל ועדה מייעצת לבחינת תנאי כליאתם של עצורי מלחמת 'חרבות ברזל' במתקני הכליאה שבאחריות צה"ל ("שדה תימן", "ענתות" ו-"עופר"), אשר נעצרו בהתאם להוראות החוק. חברי הוועדה הם:

- א. יו"ר הוועדה - האלוף (במיל') אילן שיף, שכיהן כסגן נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, כפרקליט הצבאי הראשי וכנשיא בית הדין הצבאי לערעורים;
- ב. האלוף (במיל') איתן דנגוט – מתאם פעולות הממשלה בשטחים לשעבר;
- ג. תא"ל (במיל') נחמן אש – שכיהן בתפקיד קצין רפואה ראשי וכמנכ"ל משרד הבריאות;
- ד. תא"ל (במיל') מיקי בראל – קצין משטרה צבאית ראשי לשעבר;
- ה. אל"ם (במיל') פנינה שרביט ברוך – ראש מחלקת דין בין-לאומי בפרקליטות הצבאית לשעבר.

יוער, כי לוועדה מונו גם יועץ משפטי ומזכיר.

תפקידה של הוועדה לבחון את תנאי הכליאה, את דרכי הטיפול בכלואים, את ניהולם התקין של מתקני הכליאה המצויים באחריות צה"ל ואת התאמתם להוראות הדין וכללי המשפט הבינלאומי. הוועדה המייעצת החלה לפעול, והתבקשה להגיש את המלצותיה לרמטכ"ל תוך 21 יום מיום מינויה. עוד יצוין, כי הוועדה המייעצת עדכנה את רשויות הצבא כי בכוונתה להפיץ לציבור בימים הקרובים "קול קורא" לקבלת מידע בסוגיות בהן עוסקת הוועדה, אשר יועבר אליה באמצעות תיבת דואר אלקטרוני ייעודית שתפתח לשם כך.

כתב מינוי הוועדה מיום 28.5.24 מצורף ומסומן מש/1.

7. בהינתן כל האמור לעיל, מוצע כי יתאפשר בידי המשיבים להגיש הודעת עדכון עד ליום ב' הקרוב, 10.6.24, ביחס לאמור בסעיף 5(ד).

8. אשר לטענות העותרים – יובהר כי אין באמור בהודעה זו בכדי לקבלן; וכי בהינתן כלל שפורט, לא מובאת התייחסות לגופן של הטענות.

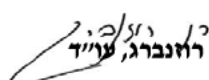
9. העובדות המפורטות בהודעת העדכון ונוגעות לצה"ל, יתמכו בתצהירם של קצין משטרה צבאית ראשי, תא"ל אביחי מיבר ורמ"ט פיקוד דרום, תא"ל מנור ינאי, אשר קראו ואישרו את העובדות האמורות. מטעמים טכניים לא עלה בידם לחתום על תצהיר עובר למועד ההגשה, ולכן תצהירם יוגש בהמשך היום.

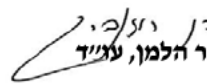
העובדות המפורטות בסעיפים 4 ו-5.ד. יתמכו בתצהירו של מר צחי הנגבי, היועץ לביטחון הלאומי וראש המטה לביטחון לאומי יתמכו אשר קרא ואישרו את העובדות האמורות. מטעמים טכניים לא עלה בידו לחתום על תצהיר עובר למועד ההגשה, ולכן תצהירו יוגש בהמשך היום.

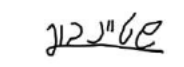
העובדות המפורטות בסעיפים 3 ו-5.ו. להודעת העדכון נתמכות בתצהירה של ד"ר הגר מזרחי, ראש חטיבת הרפואה במשרד הבריאות, אשר קראה ואישרה את העובדות האמורות. מטעמים טכניים לא עלה בידה לחתום על תצהיר עובר למועד ההגשה, ולכן תצהירה יוגש בהמשך היום.

היום, כ"ח באייר תשפ"ד

5 ביוני 2024

רן רזנברג, עו"ד
ממונה על ענייני בג"צים
בפרקליטות המדינה

יעל מורג יקו-אל, עו"ד
מנהל מחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

מתן שטיינבוך, עו"ד
סגן במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

יעל מורג יקו-אל, עו"ד
סגנית בכירה א' במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

נספח מש/8

צילום תזכיר החוק

עמ' 19

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל)(תיקון מס' 2), התשפ"ד-2024

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002 (להלן – החוק), מסדיר, בין השאר, את הסמכויות החוקיות להחזקה במשמורת של לוחם בלתי חוקי (להלן – לבי"ח), וקובע את בעלי התפקידים המוסמכים לכך ואת תקופות הכליאה טרם הבאת לבי"ח לביקורת שיפוטית בבית משפט. החוק כולל הוראות שונות אשר חלות על כליאת לבי"חים בעת שגרה, ולצד זאת הוראות מיוחדות אשר חלות במצבי לחימה.

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) פתחו ארגוני הטרור ברצועת עזה במתקפת פתע רצחנית כנגד אזרחיה של מדינת ישראל. נוכח מתקפה זו, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (להלן – ועדת השרים) החליטה כי נדרש לנקוט בפעולות צבאיות משמעותיות שעלולות להוביל, ברמת הסתברות קרובה לוודאי, למלחמה. הודעה על החלטת ועדת השרים נמסרה לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023).

במהלך המלחמה שהחלה בעקבות מתקפת הפתע – מלחמת 'חרבות ברזל' – עצרו כוחות הביטחון עצורים רבים שיש יסוד סביר להניח שעונים להגדרת לבי"ח בחוק, אשר לקחו חלק בפעולות איבה כנגד מדינת ישראל או נמנו עם כוח שמבצע פעולות איבה כאמור.

לפי סעיף 10א(א) לחוק, נתונה לממשלה הסמכות להכריז כי המלחמה או הפעולה הצבאית מצריכה תחולה של הוראות הפסקאות הכלולות באותו סעיף. בהתאם לכך, ביום כ"ח בתשרי התשפ"ד (10 באוקטובר 2023), הכריזה הממשלה על שינויים בהוראות החוק בהתאם לסמכותה מכוח סעיף 10א לחוק. הכרזה זו אושרה על ידי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ה בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023).

נוכח ההיקף החרגי של האנשים שנכלאו במסגרת המלחמה, הממשלה התקינה את תקנות שעת חירום (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה או פעולות צבאיות), התשפ"ד-2023 (להלן – התקנות), שכן הוראות החוק הקיימות לא אפשרו לתת מענה הולם להיקף הלבי"חים הכלואים. התקנות, שתוקנו שוב בהמשך, נקבעו לנוכח הצורך בהארכת המועדים הקבועים בחוק מעבר לאלו המנויים בו, הן ביחס למועדים הנוגעים להחלטות בעניין צווי הכליאה לפי החוק והן ביחס לסמכות למנוע פגישת כלוא עם עורך דין. לאחר התקנת התקנות (והתיקונים להן), הממשלה חזרה על ההכרזה על שינויים בהוראות החוק בהתאם לסמכותה מכוח סעיף 10א לחוק, והכרזותיה אושרו על-ידי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

בהמשך, על רקע מועד פקיעתן של תקנות שעת החירום בחלופי שלושה חודשים מהתקנתן ומספר העצורים הרב שנתפסו במהלך התמרון הקרקעי של כוחות צה"ל ברצועת עזה, ביום ו' בטבת התשפ"ד (18 בדצמבר 2023) פורסם תיקון לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002 – חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – תיקון החוק). כחלק מתיקון החוק נקבעה הוראת שעה למשך ארבעה חודשים מיום תחילתה, שקבעה שינויים זמניים בסעיף 10א(א) שיחולו בעקבות ההכרזה על שינויים בתחולת החוק לפי סעיף 10א (להלן – הוראת השעה). שינויים אלה כוללים שינויים שנקבעו בתקנות, תוך הארכה של חלק מהמועדים בהתאם לנסיבות העדכניות.

לאור המשך הלחימה והתמרון הקרקעי של כוחות צה"ל ברצועת עזה והעלייה הנוספת במספר העצורים מכוח החוק, פורסם ביום כ"ח באדר ב', התשפ"ד (7 באפריל 2024) חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון), אשר האריך את תוקף הוראת השעה עד ליום כ"ה בתמוז התשפ"ד (31 ביולי 2024) תוך קיצור משך הזמן המירבי שבמהלכו ניתן למנוע מפגש של כלוא עם עורך דין.

ככלל, כלואים מכוח הוראות החוק מוחזקים בתחילה במתקני כליאה שבאחריות צה"ל בעת כליאתם הראשונית ובחינת הצורך בהמשכה; ככל שנדרש המשך כליאתם, הם מיועדים לעבור להחזקה במתקני שירות בתי הסוהר. ואולם, על רקע המספר חסר התקדים של כלואים מכוח הוראות החוק ומצוקת מקומות הכליאה בשירות בתי הסוהר, כלואים רבים מוחזקים במתקני הכליאה שבאחריות צה"ל לפרקי זמן ארוכים מהצפוי.

על רקע נסיבותיה הייחודיות של מלחמת 'חרבות ברזל', מספר הכלואים הרב שנעצרו במהלך המלחמה והארכת חלק ממשכי הזמן הקבועים בחוק במסגרת הוראת השעה, מוצע להוסיף להוראת השעה מנגנון של מבקר רשמי. זאת, בדומה למנגנון הקיים בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב-1971 (להלן – פקודת בתי הסוהר), ביחס למתקני כליאה המנוהלים על ידי שירות בתי הסוהר. מוצע להסדיר מנגנון זה כך שיחול במהלך תקופת תוקפה של הוראת השעה גם על מתקני הכליאה ללב"חים שבאחריות צה"ל, בשינויים ובהתאמות המחויבים, כמפורט בהצעה.

בהתאם למוצע, ככל ששר הביטחון קבע בצו כי מקום מסוים מהווה מקום כליאה ללב"חים לפי סעיף 3א(ב) לחוק, ימנה מבקרים רשמיים למקומות כליאה אלה. במהלך מלחמת 'חרבות ברזל' מדובר במתקני כליאה שבאחריות צה"ל. הסדר זה אינו נדרש להחלה במתקני כליאה של שירות בתי הסוהר בהם מוחזקים לב"חים, שכן כפי שפורט לעיל, המנגנון האמור כבר מוסדר בפקודת בתי הסוהר.

ג. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד הביטחון:

תזכיר חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל)(תיקון מס' 2), התשפ"ד-2024

- תיקון סעיף 2 1. בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024¹, בסעיף 2, אחרי פסקה (6) יבוא –
- "(7) (א) קבע שר הביטחון מקום כליאה כאמור בסעיף 3א(ב) לחוק העיקרי, ימנה מבקרים רשמיים למקום כליאה כאמור.
- (ב) מינוי כאמור יכול שיהיה למקום כליאה מסוים או לחלק ממנו ויכול שיהיה כללי.
- (ג) ליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ליושב ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לשופט של בית המשפט העליון, ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט הצבאי הראשי יהיו סמכויות של מבקר רשמי לגבי כל מקום כליאה כאמור; לשופט של בית משפט מחוזי יהיו סמכויות של מבקר רשמי לגבי כל מקום כליאה כאמור שבאזור שיפוטו; מבקר רשמי לפי סעיף זה יישא תעודה מתאימה.
- (ד) בכל מקום כליאה תוחזק רשימה של מבקרים רשמיים שמונו על ידי השר ורשימה של מבקרים רשמיים מתוקף תפקידם.
- (ה) מבקר רשמי רשאי בכל עת להיכנס למקום כליאה שהוסמך לבקר בו ולבדוק את התנאים שבו, את דרכי הטיפול בכלואים, את ניהולו התקין של מקום הכליאה והתאמתם של כל אלה להוראות הדין ולהוראות אחרות.
- (ו) לשם ביצוע תפקידיו רשאי מבקר רשמי להיכנס לכל מקום במקום הכליאה ולשוחח עם כל כלוא, אף שלא בנוכחות מפקד מתקן הכליאה או אדם אחר.
- (ז) כלוא רשאי לפנות אל מפקד מקום הכליאה ולבקש ראיון עם מבקר רשמי; מפקד מקום הכליאה יעביר את הבקשה למבקר הרשמי בצירוף הערותיו; אין מבקר רשמי חייב להיענות לבקשות ראיון.

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 302, התשפ"ד, עמ' 780

(ח) על אף האמור בסעיף קטן (ה), שר הביטחון או מי שהוא הסמיך רשאי לפי שיקול דעתו שלא להרשות ביקור של מבקר רשמי בזמן פלוני, במקום הכליאה או במקום מסוים בתוך מקום הכליאה, אם הוא סבור שמטעמים של ביטחון המדינה או מטעמים של ביטחון מקום הכליאה והמשמורת הבטוחה של הכלואים, באותה שעה יש למנוע את הביקור, ויקבע מועד חדש לכניסתו של המבקר, מוקדם ככל האפשר לאחר שחלפה העילה שמנעה את כניסתו. לפי בקשתו של מבקר רשמי שנמנע ממנו ביקור, יסביר מפקד מקום הכליאה בכתב מדוע נמנע הביקור.

(ט) מפקד מקום הכליאה וכל בעל תפקיד בו ימסור למבקר רשמי, לפי דרישתו, כל מידע, מסמך או דבר שידרוש לצורך מילוי תפקידו, אולם מידע מסווג יימסר לפי דרישה רק למבקרים בעלי התאמה ביטחונית מתאימה, כמשמעותה בחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.²

(י) בתום הביקור, יערוך המבקר הרשמי דו"ח על ביקורו ויעבירו להתייחסות מפקד מקום הכליאה. דו"ח המבקר הרשמי והתייחסות מפקד מקום הכליאה יוגשו לשר הביטחון ולרמטכ"ל, וימסרו ליועצת המשפטית לממשלה, הפרקליטה הצבאית הראשית וליו"ר ועדת החוץ והביטחון.

דברי הסבר

כללי חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002 (להלן – החוק), מסדיר, בין השאר, את הסמכויות החוקיות להחזקה במשמורת של לוחם בלתי חוקי (להלן – לב"ח) וקובע את בעלי התפקידים המוסמכים לכך ואת תקופות הכליאה טרם הבאת לב"ח לביקורת שיפוטית בבית משפט. החוק כולל הוראות שונות אשר חלות על כליאת לב"חים בעת שגרה, ולצד זאת הוראות מיוחדות אשר חלות במצבי לחימה.

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) פתחו ארגוני הטרור ברצועת עזה במתקפת פתע רצחנית כנגד אזרחיה של מדינת ישראל. נוכח מתקפה זו, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (להלן – ועדת השרים) החליטה כי נדרש לנקוט בפעולות צבאיות משמעותיות שעלולות להוביל, ברמת הסתברות קרובה לוודאי, למלחמה. הודעה על החלטת ועדת השרים נמסרה לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023).

² ס"ח התשס"ב, עמ' 179

במהלך המלחמה שהחלה בעקבות מתקפת הפתע – מלחמת 'חרבות ברזל' – עצרו כוחות הביטחון עצורים רבים שיש יסוד סביר להניח שעונים להגדרת לב"ח בחוק, אשר לקחו חלק בפעולות איבה כנגד מדינת ישראל או נמנו עם כוח שמבצע פעולות איבה כאמור.

לפי סעיף 10א(א) לחוק, נתונה לממשלה הסמכות להכריז כי המלחמה או הפעולה הצבאית מצריכה תחולה של הוראות הפסקאות הכלולות באותו סעיף. בהתאם לכך, ביום כ"ח בתשרי התשפ"ד (10 באוקטובר 2023), הכריזה הממשלה על שינויים בהוראות החוק בהתאם לסמכותה מכוח סעיף 10א לחוק. הכרזה זו אושרה על ידי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ה בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023).

נוכח ההיקף החריג של האנשים שנכלאו במסגרת המלחמה, הממשלה התקינה את תקנות שעת חירום (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה או פעולות צבאיות), התשפ"ד-2023 (להלן – התקנות), שכן הוראות החוק הקיימות לא אפשרו לתת מענה הולם להיקף הלב"חים הכלואים. התקנות, שתוקנו שוב בהמשך, נקבעו לנוכח הצורך בהארכת המועדים הקבועים בחוק מעבר לאלו המנויים בו, הן ביחס למועדים הנוגעים להחלטות בעניין צווי הכליאה לפי החוק והן ביחס לסמכות למנוע פגישת כלוא עם עורך דין. לאחר התקנת התקנות (והתיקונים להן), הממשלה חזרה על ההכרזה על שינויים בהוראות החוק בהתאם לסמכותה מכוח סעיף 10א לחוק, והכרזותיה אושרו על-ידי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

בהמשך, על רקע מועד פקיעתן של תקנות שעת החירום בחלוף שלושה חודשים מהתקנתן ומספר העצורים הרב שנתפסו במהלך התמרון הקרקעי של כוחות צה"ל ברצועת עזה, ביום ו' בטבת התשפ"ד (18 בדצמבר 2023) פורסם תיקון לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002 – חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – תיקון החוק). כחלק מתיקון החוק נקבעה הוראת שעה למשך ארבעה חודשים מיום תחילתה, שקבעה שינויים זמניים בסעיף 10א(א) שיחולו בעקבות ההכרזה על שינויים בתחולת החוק לפי סעיף 10א(להלן – הוראת השעה). שינויים אלה כוללים שינויים שנקבעו בתקנות, תוך הארכה של חלק מהמועדים בהתאם לנסיבות העדכניות.

לאור המשך הלחימה והתמרון הקרקעי של כוחות צה"ל ברצועת עזה והעלייה הנוספת במספר העצורים מכוח החוק, פורסם ביום כ"ח באדר ב', התשפ"ד (7 באפריל 2024) חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון), אשר האריך את תוקף הוראת השעה עד ליום כ"ה בתמוז התשפ"ד (31 ביולי 2024) תוך קיצור משך הזמן המירבי שבמהלכו ניתן למנוע מפגש של כלוא עם עורך דין.

ככלל, כלואים מכוח הוראות החוק מוחזקים בתחילה במתקני כליאה שבאחריות צה"ל בעת כליאתם הראשונית ובחינת הצורך בהמשכה; ככל שנדרש המשך כליאתם, הם מיועדים לעבור להחזקה במתקני שירות בתי הסוהר. ואולם, על רקע המספר חסר התקדים של כלואים מכוח הוראות החוק ומצוקת מקומות הכליאה בשירות בתי הסוהר, כלואים רבים מוחזקים במתקני הכליאה שבאחריות צה"ל לפרקי זמן ארוכים מהצפוי.

על רקע נסיבותיה הייחודיות של מלחמת 'חרבות ברזל', מספר הכלואים הרב שנעצרו במהלך המלחמה והארכת חלק ממשכי הזמן הקבועים בחוק במסגרת הוראת השעה, מוצע להוסיף להוראת השעה מנגנון של מבקר רשמי. זאת, בדומה למנגנון הקיים בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב-1971 (להלן – פקודת בתי הסוהר), ביחס למתקני כליאה המנוהלים על ידי שירות בתי הסוהר. מוצע להסדיר מנגנון זה כך שיחול במהלך

תקופת תוקפה של הוראת השעה גם על מתקני הכליאה ללב"חים שבאחריות צה"ל, בשינויים ובהתאמות המחויבים, כמפורט בהצעה.

בהתאם למוצע, ככל ששר הביטחון קבע בצו כי מקום מסוים מהווה מקום כליאה ללב"חים לפי סעיף 3א(ב) לחוק, ימנה מבקרים רשמיים למקומות כליאה אלה. במהלך מלחמת 'חרבות ברזל' מדובר במתקני כליאה שבאחריות צה"ל. הסדר זה אינו נדרש להחלה במתקני כליאה של שירות בתי הסוהר בהם מוחזקים לב"חים, שכן כפי שפורט לעיל, המנגנון האמור כבר מוסדר בפקודת בתי הסוהר.

סעיף 1 מוצע לתקן את הוראת השעה ולהוסיף לה את פסקה 7, בה יוסדר מנגנון המבקר הרשמי במתקני הכליאה ללב"חים שבאחריות צה"ל. במסגרת זאת, מוצע לקבוע כי שר הביטחון ימנה מבקרים רשמיים למקומות כליאה שעליהם הכריז בצו כמקום כליאה לפי סעיף 3א(ב) לחוק..

בדומה להסדר שבפקודת בתי הסוהר, מינוי כמבקר רשמי יכול שיהיה ביחס למתקן כליאה מסוים או לחלק ממנו ויכול שיהיה כללי. בנוסף, מוצע לקבוע מספר בעלי תפקידים רלוונטיים שיהיו להם סמכויות של מבקר רשמי בכל מקומות הכליאה שנקבעו בצו לפי סעיף 3א(ב) לחוק, ובכלל זה יושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, יושב ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, שופטי בית המשפט העליון, היועץ המשפטי לממשלה והפרקליט הצבאי הראשי. בנוסף, מוצע לקבוע כי גם שופט בית משפט מחוזי יהיה בעל סמכויות של מבקר רשמי, אלא שלגביו הסמכות תחול רק ביחס למתקני כליאה הנמצאים באזור שיפוט. בכל מתקני הכליאה תוחזק רשימה של המבקרים הרשמיים.

עוד מוצע לקבוע, בדומה להסדר שבפקודת בתי הסוהר, כי מבקר רשמי יוכל להיכנס בכל עת למתקן כליאה לגביו הוסמך ויהיה מוסמך לבדוק את תנאי הכליאה, דרכי הטיפול בכלואים, ניהולו התקין של המתקן ועמידה בהוראות הדין. בנוסף, יהיה רשאי המבקר הרשמי לשוחח עם כל כלוא, אף בלא נוכחות של מפקד המתקן או אדם אחר, הן ביוזמתו והן לבקשת הכלוא. במקרה של בקשת כלוא להיפגש עם המבקר הרשמי, יעביר מפקד מקום הכליאה את הבקשה למבקר הרשמי, בצירוף הערותיו. יובהר, כי המבקר הרשמי אינו מחויב להיענות לבקשת כלוא להיפגש עימו והדבר נתון לשיקול דעתו המקצועי.

לצד זאת, מוצע לקבוע כי שר הביטחון, או מי שהסמיך לכך, יהיה רשאי שלא לאפשר ביקור של מבקר רשמי בזמן פלוני, במתקן כליאה מסוים או במקום מסוים בתוך מתקן הכליאה אם הוא סבור שטעמי ביטחון המדינה, ביטחון מקום הכליאה והמשמורת הבטוחה של הכלואים מצדיקים את מניעת הביקור. אם נעשה שימוש בסמכות זו, מפקד המתקן יסביר למבקר הרשמי, ככל שיידרש, את הנימוקים שעמדו בבסיס ההחלטה למנוע את הכניסה. כמו כן, מוצע להוסיף הבהרה שאינה כלולה בהסדר הקיים בפקודת בתי הסוהר, לפיה במקרה כזה יתאפשר הביקור במועד מוקדם ככל האפשר לאחר שחלפה העילה למניעתו.

בנוסף, מוצע כי המבקר הרשמי יהיה רשאי לקבל כל מסמך או דבר הדרוש לו לשם מילוי תפקידו ובלבד שמידע מסווג יימסר רק למבקרים רשמיים בעלי התאמה ביטחונית מתאימה לפי חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002. גם הסדר זה הוא בדומה להסדר שבפקודת בתי הסוהר, תוך עדכונו בהתאמה להסדר החוקי הרלוונטי לחשיפה למידע מסווג.

לבסוף, מוצע להוסיף הבהרה נוספת שאינה כלולה בהסדר הקבוע בפקודת בתי הסוהר בעניין תוצאות הביקור. ראשית, הדו"ח שהמבקר הרשמי נדרש לכתוב בתום כל ביקור יועבר להתייחסות מפקד מתקן הכליאה. לאחר מכן, הדו"ח והתייחסות מפקד מתקן הכליאה יוגשו לשר הביטחון ולרמטכ"ל וכן יישלחו לידיעת היועץ המשפטי לממשלה, הפרקליט הצבאי הראשי וליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

נספח מש/9

פרוטוקול הדיון מוועדת חוץ וביטחון מיום 2.4.24

עמ' 27

**הכנסת העשרים-וחמש
מושב שני**

**פרוטוקול מס' 174
מישיבת ועדת החוץ והביטחון
יום שלישי, כ"ג באדר ב' התשפ"ד (02 באפריל 2024), שעה 14:00**

סדר היום:

הצעת חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון),
התשפ"ד–2024

נכחו:

חברי הוועדה:

יו"ר יואל אדלשטיין – היו"ר
בועז ביסמוט
אלעזר שטרן

מוזמנים:

א' –	משרד ראש הממשלה
פזית תדהר –	ממונה משפטית לרגולציה וחירום, משרד הביטחון
סא"ל עומר קנובלר –	רע"ן חקיקה, משרד הביטחון
לילך וגנר –	ראש אשכול עונשין ופשעה חמורה, משרד המשפטים
גאל אזריאל –	ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
ליאורה נהון –	רת"ח חקיקה שב"ס, המשרד לביטחון לאומי
קרן אבירם –	עוזרת משפטית ליועמ"ש, המשרד לביטחון לאומי
גלי צימרמן –	עו"ד, פרקליטה, פרקליטות המדינה
יעל מורג יקו-אל –	עו"ד, פרקליטה, פרקליטות המדינה
מיטל בוכמן-שינדל –	עו"ד, מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה
חנית אברהם בכר –	עו"ד, הנהלת בתי המשפט
גדי אלבז –	עו"ד, הנהלת בתי המשפט
טל שטיינר –	מנכ"לית, הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל
נעה דגוני –	עו"ד, רופאים לזכויות אדם

ייעוץ משפטי:

מירי פרנקל-שור

מנהל הוועדה:

אסף פרידמן

רישום פרלמנטרי:

הילה לוי

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

**הצעת חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון),
התשפ"ד-2024**

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

צוהריים טובים, אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת החוץ והביטחון. הנושא על סדר-היום הוא הצעת חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון), התשפ"ד-2024. בבקשה, מי רוצה להציג לנו את הצעת החוק?

פזית תדהר:

שלום, אני ממשרד הביטחון. אני אציג את הפתיח, ואחר כך אעביר את זכות הדיבור לעומר קנובלר מהפרקליטות הצבאית.

אנחנו מדברים על בקשה להאריך את הוראת השעה לתיקון חוק לוחמים בלתי חוקיים, שאושרה כאן בוועדה לפני מספר חודשים. הוראת השעה שאושרה האריכה את משך התקופות להוצאת צו קבוע למעצר כלוא, את התקופה שבה אפשר למנוע מפגש עם עורך דין, ותקופת ההבאה בפני שופט, וזאת לאור ההיקפים הגדולים מאוד של לבי"חים שנעצרו מה-7 באוקטובר, וכמובן גם במהלך התמרון.

הוראת השעה אמורה לפקוע ב-18 באפריל, ולאור המשך הצורך בהארכת התקופות, אנחנו מבקשים להאריך את הוראת השעה עד 31 ביולי 2024.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

בצורתה הנוכחית.

פזית תדהר:

בצורה אחת, למעט תיקון אחד שנוגע למשך התקופה שבה אפשר למנוע מפגש עם עורך דין, כך שהתקופה תהיה 90 ימים, בעוד שבהוראת השעה הנוכחית, התקופה המקסימלית היא 180 ימים. התיקון הזה הוא בעקבות הערכות עדכניות של הגורמים שמטפלים בזה, גם בצה"ל וגם בשב"כ, ובעצם הצורך השתנה והתעדכן. אין סיבה להאריך ל-180 ימים, ואפשר להסתפק ב-90 ימים לפי עמדת גורמי הביטחון. זאת הבקשה.

אני אזכיר שגם המועדים האלה, הם כולם חלק מסעיף 10א לחוק, וזה הסעיף שחל במצב חירום, כמו המצב שאנחנו נמצאים בו.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

תודה רבה. סגן אלוף קנובלר, אתה רוצה להוסיף משהו?

סא"ל עומר קנובלר:

אני אוסיף בקצרה, אדוני היו"ר. שלום לכולם, כמו שפזית אמרה, התיקון הזה בהוראת השעה נוגע לסעיף 10א. אפשר להגיד שכאשר המחוקק קבע את סעיף 10א לא ראה לנגד עיניו את המצב חסר התקדים שאנחנו נמצאים בו, והמצב הזה הוא מה שמחייב אותנו למעשה לבקש את הוראת השעה. לפני שהממשלה הגיעה עם הבקשה הזאת, נערכה עבודה כדי לבדוק את הנחיצות של ההוראות שלה בעת הנוכחית. העמדה שההוראות דרושות כעת, עם תיקון מסוים לגבי המשך המירבי שניתן בו למנוע מפגש עם עורך דין בהחלטה שיפוטית. כמובן, החלטה שיפוטית פרטנית לגבי כל תיקן, ולא החלטה רחבה. הדברים האלה נחוצים.

אם יש צורך, אני יכול להיכנס לעניינים של כמויות והצווים שניתנו עד עכשיו בדיון חסוי. אני יכול להגיד בפורום הזה, שכאשר ביקשנו מהכנסת להעביר את הוראת השעה בדצמבר, מספר העצורים מאז עלה פי כמה. אנחנו רואים את הדיווחים מהימים האחרונים, שמראים שהמספרים ממשיכים לעלות. אנחנו צופים שהם גם ימשיכו לעלות. הדברים האלה נדרשים גם בהיבט של מניעת החזרה של אותם לבי"חים לשדה הקרב, וגם כדי לאפשר חקירות אפקטיביות, שמהן יוצא מידע מאוד מאוד משמעותי לכוחות שלנו. שוב, אני לא אוכל להיכנס ליותר פרטים בדיון פתוח. ככל שיהיה צורך לענות לשאלות פרטניות, אני אנסה להתייחס גם כאן, אבל יכול להיות שחלק מהדברים אצטרך לומר בדיון סגור.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

תודה רבה. משרד המשפטים, בבקשה.

לילך וגנר:

כמו שצינו חבריי ממשרד הביטחון, הוראת השעה נועדה לתת מענה מיידי לצרכים ביטחוניים הכרחיים, בצורה שהיא מידתית ומתיישבת עם הצורך בגינו התבקשו הארכות התקופות. הארכות התקופות שהארכו בהוראת השעה הן גם הארכות התקופות של צווי הכליאה הזמניים, גם הביקורת השיפוטית וגם מניעת מפגש עם עורך דין; גם הביקורת השיפוטית וגם התקופה המירבית.

קיימנו דיונים לקראת פקיעתה של הוראת השעה, ומתוך הבנה שזה יוצא בתקופת הפגרה של הכנסת, ביצענו קיצורי תקופה משמעותיים. כל אלה נועדו לאפשר לנו לבוא עם הצורך הכי אקטואלי בפני הכנסת, ולקבל את הלגיטימציה לתקופה נוספת ומדודה, שנובעת מהצרכים הנוכחיים של 3.5 חודשים. במסגרת זאת עשינו חשיבה מחודשת על כל רכיב ורכיב שנמצאים בהוראת השעה, ולגבי כל אחד מהם, אנחנו מדגישים את החשיבות ואת הצורך בתקופות. למשל, לגבי הסיפור של מניעת מפגש עם עורך דין לתקופה המירבית – אני מזכירה שבחוק עצמו התקופה המירבית היא 21 יום, אבל כמו שאמר עומר, המחוקק לא ראה לנגד עיניו את הסיטואציה שבה נמצאת כרגע מדינת ישראל. עם זאת, כשדיברנו על 180 ימים, זה היה בסיטואציה שונה, שבה החלוקה בין עצורי ה-7 באוקטובר לבין עצורי התמרון הייתה אחרת. היום הצורך נעשה בהתבססות על עמדת גורמי הביטחון, לתקופה מירבית של 90 ימים. לכן, זה מה שאנחנו מבקשים במסגרת התיקון להוראת השעה.

יש נושאים נוספים שנרצה להציף במסגרת הדיון הקונקרטי. נמצאים איתנו בזום נציגי המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, שמטפלים בכל העניינים שקשורים לביקורת שיפוטית, גם על צווי הכליאה וגם על מניעת המפגש. בין היתר, בהתייעצות איתם וביכולות שלהם, נקבעו המועדים שנקובים כרגע.

מירי פרנקל-שור:

זה מעלה שאלה לגבי הבאה בפני שופט. אם מצאתם לנכון והנסיבות מאפשרות לקצר את התקופה של מניעת פגישה עם עורך דין, האם חשבתם על האפשרות לקצר גם את התקופה של הבאה בפני שופט?

לילך וגנר:

הנושא הזה נבחן, ואני אשמח אם אפשר יהיה להעלות בזום את גלי צימרמן מהמחלקה האזרחית. הם מטפלים בכל הדיונים האלה, ולמעשה התקופה של 75 יום שקבועה כרגע בהוראת השעה, נקבעה בשים לב לטיב הדיונים ולמשך הדיונים שמתקיימים היום בבית משפט מחוזי.

מירי פרנקל-שור:

הדיון הוא ב-VC.

לילך וגנר:

כן, הדיון ב-VC, וכמובן, בכל מקרה יש בקשה פרטנית שנדונה. כל בקשה נבחנת לגופו של עניין, בהתאם למאפיינים הספציפיים של הכלוא ועל פי חוות דעת לגביו. אני אשמח שתשמעו על התהליך ועל הצורך, שזה באמת יהיה 75 יום.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

אני רואה שעורכת הדין צימרמן איתנו. שמעת את השאלה ואת הדיון, נכון?

גלי צימרמן:

שמעתי את השאלה. שלום לכולם, ראשית, ההשוואה בין קיצור תקופת מניעת המפגש לבין המועדים לביקורת שיפוטית, היא השוואה לא נכונה, מהטעם הפשוט שהקיצור של מניעת מפגש נעשה משיקולים ביטחוניים. זאת הייתה העמדה שהוצגה על ידי גורמי הביטחון. מועד הביקורת השיפוטית מבטא למעשה את הצורך שלנו להעמיד לביקורת שיפוטית את הכמות המאוד גדולה של הכלואים שקיימת. עומר יוכל להציג את המספרים המאוד מאוד גבוהים בדיון החסוי.

מעבר לצווים שיש, צריך לזכור שאנחנו נכנסים עכשיו לתקופה, שבה אנחנו מתחילים עם הביקורות העיתיות. זה אומר שכל הלב"חים שעד עכשיו עשינו להם ביקורות שיפוטיות, אנחנו צריכים להביא אותם לביקורת נוספת, חצי שנה ממועד הצו הקבוע, צריך לקיים ביקורת שנייה.

לגבי קיצור תקופת הביקורת השיפוטית – הנושא הזה עלה, ובהקשר הזה אני אציין שאנחנו יכולים להתחיל בהליך הביקורת השיפוטית מרגע שניתן צו קבוע. לצו קבוע יש לצבא 45 ימים, כך שלמעשה נותרים לנו 30 ימים לבצע את הליך הביקורת השיפוטית.

בשלב הראשון שאנחנו מבצעים את הליך הביקורת השיפוטית מועברים אלינו החומרים מהצבא. אנחנו צריכים לבחון את החומרים, לבחון כל חוות דעת שהצבא מעביר לנו, להגיש את הבקשה וכמובן, לתאם את הדיון של הביקורת השיפוטית. אנחנו מקיימים דיון בפני בית המשפט, כאשר ההעלאה נעשית בהיוועדות חזותית. גם בהקשר הזה יש עיכובים שונים. כשמעלים בהיוועדות חזותית יש צרכים שונים גם של השב"כ ושל כל הגורמים שכולאים את אותם אנשים.

אין אפשרות ריאלית לקצר את תקופת הביקורת השיפוטית, ובהקשר הזה אני אציין שבהוראת החוק המקורית יש לנו 11 ימים לבצע ביקורת שיפוטית מרגע שניתן צו קבוע, והיום יש לנו 30 ימים. זאת אומרת, אין גידול כזה גדול במספר הימים שנותר לנו לביקורת שיפוטית, ואני לא רואה אפשרות ריאלית לקיים את הביקורת השיפוטית בפרק זמן קצר יותר, בטח ובטח אם אנחנו רוצים לקיים ביקורת שיפוטית אמיתית.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

תודה רבה לך. המשרד לביטחון לאומי, אתם רוצים להוסיף משהו?

קרן אבירם:

שלום, אני מהלשכה המשפטית של המשרד לביטחון לאומי. קיבלנו את הצעת החוק עם כמה שינויים, וככל שיהיה דיון בשינויים שהוצעו, אנחנו נשמח להתייחס.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

אני הבנתי שיש תיקון אחד. כך נאמר פה.

לילך וגנר:

אני חושבת שקרן מדברת על ההצעה של הייעוץ המשפטי של הוועדה, בהקשר של הביקורים.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

בסדר גמור.

קרן אבירם:

ככל שהנושא הזה יעלה, אנחנו נתייחס.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

אנחנו ניגש לחוק עצמו, ואז נשמע את ההערות.

יש עוד מישהו שרוצה לדבר? עורכת הדין נעה דגוני, מרופאים לזכויות אדם, בבקשה.

נעה דגוני:

שלום, אני כאן מטעם רופאים לזכויות אדם. גם אנחנו היינו שותפים לעתירה לבג"ץ נגד תיקון מס' 4 לחוק, שהוגשה על ידי הוועד נגד עינויים. אני רוצה לדבר דווקא על עתירה אחרת שלנו, עתירה פרטנית של אישה עזתית בת 82, שהוגדרה כלוחמת בלתי חוקית, ומגלמת את הפגיעות המאוד מאוד חמורות שגלומות בהוראות השעה הזאת, ובהארכה שלה.

זה הסיפור של פהמייה אל חאלדי. היא נכלאה בנובמבר 2023, והוגדרה לוחמת בלתי חוקית, למרות שהיא אישה קשישה, חולה, סובלת מאלצהיימר, לא יכולה ללכת לבד, להתלבש לבד או להתרחץ. זה לא הפריע. היא הייתה כלואה במשך חודשיים ללא גישה לעורך דין, ואלמלא התערבות משפטית, היא הייתה ממשיכה ככה חודש נוסף. במסגרת מניעת המפגש עם עורך דין, שבחסות הוראת השעה, היא בעצם לא ראתה עורך דין על פי הרף המקסימלי, כולל הארכה של 75 יום באישור הממונה. כלומר, רף מקסימלי בלי בית משפט. אם זה לא מספיק, מניעת המפגש שלה הייתה גורפת, כלומר, המקרה הפרטני שלה בכלל לא נבחן. הייתה אמירה כללית שכלואות לא רואות עורך דין.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

מה המצב נכון להיום?

נעה דגוני:

אנחנו הגשנו עתירה ב-11 בינואר. תוך שלושה ימים הוסרה מניעת המפגש, ותוך חמישה ימים היא שוחררה בחזרה לרצועת עזה. זה חודשיים אחרי שהיא נכלאה, כשבמקור מניעת המפגש הייתה אמורה להיות עד 21 בפברואר, כלומר חודש אחרי שהיא שוחררה הייתה הפעם הראשונה שהיא הייתה רשאית לראות עורך דין, על פי המועדים שקבועים כרגע בתיקון.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

זאת אומרת, בעיקרון אתם מברכים על קיצור תקופת מניעת המפגש עם עורך דין.

נעה דגוני:

אנחנו מתנגדים לתיקון הזה מיסודו, ואנחנו מתנגדים להארכה של התיקון הזה.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

ברור. במצב האידאלי הייתם רוצים לראות חוק ללא סעיף כזה, אבל לעומת המצב הקיים, שהוא 180 יום, כשזה מתקצר בחצי - - -

טל שטיינר:

אדוני, זה לעג לרש. כשמחילים את החוק הזה על אישה דמנטית בת 82, זה לעג לרש.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

איך אתם מסבירים את זה? זה מקרה ששמענו עליו. איך אתם מסבירים את המקרה הזה? זאת טעות אנוש? זאת כוונת זדון?

נעה דגוני:

זה בדיוק העניין. בגלל היעדר המידע משב"ס ומהצבא, אין לנו דרך לדעת כמה מקרים כאלה יש.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

מה שאנחנו שמענו, ואני חס ושלום לא רוצה להישמע כמישהו שמצדיק כליאה ללא צורך, שב"ס – איך אני אגיד את זה? – אין להם יותר מדיי חדרים פנויים והם מחפשים מישהו ברחוב להכניס לתא הפנוי, שאחרת עומד ריק. כנראה הייתה פה איזושהי סיטואציה, שבעיני מאן דהוא הצדיקה את כליאתה של אותה אישה.

טל שטיינר:

אדוני, זה באמת נראה לך כתוצאה הגיונית?

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

אני שואל. אתם מכירים את המקרה, לא אני.

טל שטיינר:

לאנשי משרד המשפטים, לאנשי מערכת הצבא שאחראים על ההוצאה של צווי המעצר ועל האישור שלהם. ברור שזאת תוצאה מגוחכת. השאלה לא אמורה להיות מופנית אלינו, אלא קודם כול למיישמים, ולפני כן למחוקקים.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

חשבתי שאולי יש לכם איזו תיאוריה, כי זה באמת מקרה שנשמע מאוד מוזר.

נעה דגוני:

אפשר להציע כל מיני תיאוריות. יש פה כליאה מסיבית ומעצר מסיבי, ובוודאי לא מחכים לחדרים ריקים כדי להכניס אליהם כלואים. זאת לא בעיה שנראה לי שהם מתמודדים איתה. מבחינתנו, זה מקרה אבסורדי שנועד להבהיר את האבסורדיות של המצב כולו, ואת ההשלכות על זה שאין מנגנוני פיקוח חיצוניים, אין מפגש של הכלואים עם העולם החיצון למשך כל כך הרבה זמן. במצב שבו היה מפגש עם עורך דין ובמצב שבו הייתה ביקורת שיפוטית, לא היינו עומדים שם.

כמובן, אנחנו מתנגדים להגדרה של לוחמים בלתי חוקיים ואנחנו מתנגדים לחוק ביסודו, אבל במצב הנוכחי, לכל הפחות ראוי להוסיף פה מנגנוני פיקוח משמעותיים, ראוי לקצר את המועדים בצורה משמעותית. המקרה הזה – אולי יש פה אנשים שיכלו לתת לנו הסברים איך הוא קרה ולמה הוא קרה, אבל הוא מבחינתנו האבסורד שנועד להדגים את הסכנות האדירות שיש בחוק הזה לפגיעה בחיי אדם. שוב, מדובר פה באישה בת 82, ואנחנו יודעים שהיו מקרי מוות לא מועטים של הכלואים. אנחנו מדברים על מספרים ידועים של 27, ואנחנו לא יודעים אם עד פברואר 2024 – המועד בו היא הייתה אמורה לראות עורך דין – יכול להיות שהיא כבר לא הייתה בין החיים בשלב הזה. אלה דברים שצריך לתת עליהם את הדעת.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

מאה אחוז.

בועז ביסמוט (הליכוד):

אמרת שאת לא אוהבת את ההגדרה עצמה של לוחמים בלתי חוקיים. דבר אחד משותף לי ולך, והוא ששנינו לא אוהבים דברים אבסורדיים. איך היית מכנה אותם?

נעה דגוני:

אני מדברת על הגדרות המשפט הבין-לאומי. במשפט הבין-לאומי, ההגדרה בחוק על לוחמים בלתי חוקיים היא הגדרה שלא קיימת בשפה הזאת.

בועז ביסמוט (הליכוד):

גם פה יש מציאות שלא כל-כך קיימת.

נעה דגוני:

בסדר. נראה לי שעדיף להידרש לעניין פה.

בועז ביסמוט (הליכוד):

כי המציאות לא חשובה.

נעה דגוני:

היא מאוד מאוד חשובה. אני תיארתי את המציאות כרגע.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

יש דוברים נוספים? כן, בבקשה.

טל שטיינר:

שלום, אני מנכ"לית הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל. שותפים לרופאים לזכויות אדם בעתירה שתלויה ועומדת כרגע בבג"ץ נגד החוק. אנחנו משתתפים קבועים בדיונים מסוג זה.

אני חייבת להגיד שהתקופה מאז האסון והטרגדיה הנוראית ב-7 באוקטובר הפכה עבורנו לאסון וטרגדיה נוראית גם מצד הצלם המוסרי של מדינת ישראל. בדרך כלל, כשאנחנו מדברים על חקיקות פרוצדורליות של מועדים והגנות, אנחנו מזהירים מפני מדרון חלקלק. אנחנו אומרים שאם לא תהיה ביקורת שיפוטית, אם לא יהיה קשר לעולם החיצון, עלול לקרות כך וכך. זה בדרך כלל סוג הדיון.

בדיון הזה אנחנו במקום אחר. המדרון – הגענו לתחתיתו. השילוב של החקיקה הזאת, שהיא אנטי דמוקרטית בצורה עמוקה, ויוצרת את מה שהוא המקבילה הישראלית של כלא גואנטמו, שלא לדבר על כלא אבו גרייב, השילוב שלה עם הדיווחים שרצים בכל רחבי העולם וממוסמכים, והם גם נשענים על מידע שהמדינה בעצמה מוציאה, מראה שאת אשר יגורנו, בא לנו. החקיקה הזאת בעצם איינה את זכויות האדם, למעשה ממש את הזכות לחיים של אחוז ניכר מאוד מהמוחזקים מכוח החוק הזה, ואני אפרט.

קודם כול, אמרנו כבר שעל פי פסיקת בג"ץ מ-2008, המועדים שהיו קבועים בחוק המקורי היו מוצדקים רק בקושי, ורק במצב של לחימה בשטח שאינו ישראלי, במסגרתו עשויים ליפול בידי כוחות הצבא מספר גדול יחסית של לוחמי אויב. כלומר, בג"ץ צפה בדיוק את הסיטואציה שאנחנו נמצאים בה היום, וכבר קבע בזמנו שאלה המועדים המקסימליים. הוראת השעה הזאת מאריכה את אותם מועדים בחוק במאות אחוזים. כן, 90 יום לעומת 180 יום – בעינינו, זהו לעג לרש. אנחנו כבר לא בימים הראשונים של המלחמה. לצערנו, אנחנו כבר חצי שנה פנימה. אי-אפשר להצדיק את המועדים האלה במצב חירום, אלא בחוסר יכולת ובחוסר רצון של המערכת להחיל על העצורים האלה סטנדרטים.

ממילא, כשאין נתונים רשמיים שאנחנו, הציבור, יכולים להיות חשופים להם, לגבי כמה עצורים יש בכלל – אפילו הנתון הזה סודי לחלוטין – גם אין לנו דרך לבקר את ההיגיון בטיעון שלא ניתן לעשות ביקורת שיפוטית, לא ניתן לסדר ביקורי עורכי דין וכו'.

אני רוצה לחזור מזה למצב בשטח. כפי שאמרנו, הוא מפורסם ומתפרסם בכל רחבי העולם. הוא מבוסס גם על מידע של דובר צה"ל. אנחנו יודעים שהאנשים האלה מוחזקים במחנות הצבאיים שדה תימן, ענתות ובית אל, בתנאים תת-אנושיים. בכלובים, אזוקים, מכוסי עיניים 24 שעות ביממה; אנחנו יודעים שאנשים יוצאים משם רזים ב-20-30 קילו; אנחנו יודעים שהפעעים שלהם מזדהמים בגלל חוסר מזעזע בטיפול רפואי; אנחנו יודעים ש-27 ככל הידוע לנו, כבר מתו במחנות האלה.

אדוני, אולי זה גם המקום לשאול את מערכת הביטחון כמה אמת יש בכל הדיווחים האלה, כי הם חוזרים ונשנים, והם מאוד מאוד מטרידים. בעינינו, קשר ישיר לכך שכאשר אנחנו יכולים להחזיק אנשים בלי שום קשר עם העולם החיצון, בלי ביקורי צלב אדום, בלי עורכי דין, בלי ליידע את המשפחות בחור שחור ממש, הרע ביותר יוצא. הרע ביותר שבטבע האנושי, גם בטבע האנושי הישראלי שעבר טרגדיה איומה ונוראה, ויכול להיות ששיקול הדעת שלו לא צלול ולא קר, וזה מובן.

בלי הביקורות האלה, המצב הוא שאנחנו הפכנו את המחנות האלה למקומות שמסוכנים לבני אדם שמוחזקים בהם. וגם בשירות בתי הסוהר תיעדנו עשרות מקרים. יש כבר יותר מתשעה מקרים מדווחים של פלסטינים שנהרגו בתוך בתי הכלא מאז ה-7 באוקטובר. מספר חסר תקדים.

אנחנו מבינים שהחוק הזה כולו הוא פסול, הוא חייב לצאת לחלוטין מספר החוקים. התנאים וההגדרות שקבועים בחוק המקורי גרועים דיים, ועברו את פסיקת בג"ץ. אנחנו מקווים מאוד שהפעם הוא יתערב. אנחנו דורשים ומבקשים לפנות את כל העצורים מהמתקנים הצבאיים. אי-אפשר להחזיק בני אדם בתנאים כאלה. לא זאת מדינת ישראל שאנחנו מכירים. להוסיף עוד מנגנוני פיקוח, כפי שאמרה חברתי, לאפשר כניסה של הצלב האדום, ולדרוש מרשויות הצבא ומשבי"ס, אם הם נמצאים פה, למסור מידע מלא

ועדכני על מצבת הכלואים ועל הזהות שלהם, על ההליכים המשפטיים ועל הביקורת השיפוטית שהם כבר עברו, על מצבם הבריאותי ועל מקרי המוות שחייבים, חייבים להיחקר.

מילה אחרונה, אדוני. אנחנו בתקופה שבה יש הליכי חקירה בין-לאומיים נגד ישראל ב-ICJ ואולי גם ב-ICC. כלומר, בבית הדין הגבוה לצדק, וייתכן שגם בפלילי. אם ישראל לא תחקור את עצמה על מה שקורה כרגע בשמנו ובשטחנו, העולם יעשה את זה בשבילנו, והעולם שם לב. תודה, אדוני.

בועז ביסמוט (הליכוד):

חבל שלא היית בדיון הקודם. העולם התכחש לפגיעות המיניות, למשל, נגד הבנות והבנים שלנו. איפה העולם שאת מצטטת? חבל שלא היית בדיון הקודם.

טל שטיינר:

אדוני, הוועד נגד עינויים תומך גם בחטופות, וזה לא המקום לפרט. אדוני לא יטיף לי מוסר על אלימות מינית. תודה.

בועז ביסמוט (הליכוד):

- - - מילא שהעולם מגלה אפס compassion כלפי בני עמי, אבל לשמוע אותך פה, זה מזעזע.

טל שטיינר:

כאמור, הוועד נגד עינויים תומך ותמך במשפחות החטופים בדרכים, שזה לא המקום לפרט אותן.

בועז ביסמוט (הליכוד):

פשוט מזעזעת.

טל שטיינר:

גם הם קורבנות עינויים עבורנו.

בועז ביסמוט (הליכוד):

תחסכי ממני תשובה. שמעתי אותך מספיק.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

אני רוצה להפוך את הדיון לדיון חסוי, וייקח לנו כמה דקות להיערך אליו. נציגי הארגונים שנמצאים איתנו כאן יוכלו לחזור אחרי שנשמע כמה נתונים. כפי שציינתם גם אתם, הם לא ניתנים לפרסום בשידור.

מירי פרנקל-שור:

וגם מענה לטענות שהעלית עכשיו.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

בהחלט. התלבטתי אם לעשות חלק חסוי, אבל אתם מעלים טענות מאוד קשות, ואני רוצה לשמוע מהגופים הרלוונטיים את התשובות, שירגישו חופשי לדבר כשהם לא בשידור בערוץ הכנסת. אם תבחרו להמתין ולחזור, זכותכם. אם אתם חושבים שסיימתם את הפרק שלכם, גם זכותכם. אנחנו כרגע מכריזים על הפסקה להיערכות של חמש דקות להמשך הדיון כדיון חסוי. לאחר מכן, נפתח את החדר שוב. תודה רבה.

(הישיבה נפסקה בשעה 14:58 ונתחדשה בשעה 15:36).

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

אני חוזר ופותח את הישיבה במתכונת ישיבה לא חסויה. היועצת המשפטית של הוועדה עורכת הדין מירי פרנקל שור, מבקשת להעיר כמה הערות לנוסח, בבקשה.

מירי פרנקל-שור:

את לא הערה לנוסח, אלא הערה שהבאתי בפני משרדי הממשלה, כהכנה לדיון. היות ואני צופה שהוועדה תתבקש להאריך את הוראת השעה גם בהמשך, ולאור המועדים שקיימים פה, חשבתי שאולי נכון ללכת גם לדרכי פיקוח נוספות שקיימות, כדוגמת מבקר רשמי שקיים בשירות בתי הסוהר. מבקר רשמי זה אדם שהחוק קובע שהוא יכול להגיע לבית כלא, להיפגש באופן בלתי אמצעי עם מי שהוא מבקש, לראות את התנאים ולבחון באופן אובייקטיבי הרבה מאוד דברים. חשבתי שנכון להעלות פה את השאלה מה נעשה בשב"ס, והאם אותם עצורים מבוקרים על ידי מי שמוגדר בחוק כמבקר רשמי. האם יש מקום בגזרה שווה להחיל את אותן הוראות על מתקני צה"ל? אני חושבת שכדאי שנשמע את עמדת משרדי הממשלה.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

בבקשה.

פזית תדהר:

הסוגייה הזאת הובאה אלינו ממש בשבועיים האחרונים, כשכבר עבדנו על הארכת הוראת השעה הזאת. אנחנו עוד לא סיימנו לבחון את העניין, ודרושה פה איזושהי עבודה גם פנימית שלנו בתוך מערכת הביטחון עם הצבא, וגם אחר כך מול המשרד לביטחון לאומי, השב"ס וכמובן משרד המשפטים. מטבע הדברים, עוד אין לנו עמדת רמטכ"ל בנושא הזה, ואנחנו עובדים כדי לקבל את העמדה כמה שיותר מהר. כמובן, נצטרך להביא את זה גם לשר הביטחון, להציג לו את הנושא העקרוני ולקבל את ברכתו להמשך הדרך.

ההסדר שקיים בפקודת בתי הסוהר, על פניו, מבדיקה ראשונית שערכנו לקראת הדיון היום, אנחנו לא בטוחים שבהכרח זה ההסדר שצריך לקחת אחד לאחד, כי בסוף ההסדר בפקודת בתי הסוהר חל באופן כללי על כל האסירים שנשפטו. כאן בכל זאת מדובר במאטריה אחרת של לבי"חים. דיברנו קודם על התכלית המניעית, ואנחנו מדברים על מתקנים, לפחות המתקנים שהם תחת צה"ל, שנמצאים בתוך בסיסי צה"ל. לכן, כל ההסדרה של מי שיכול להיכנס לבסיסים גם בהיבטי ביטחון מידע ובהיבטים אחרים, זה נושא שצריך להיבחן יותר לעומק. אנחנו בהחלט שמענו את הדברים, ונבחן אותם במלוא הרצינות.

מירי פרנקל-שור:

אולי כדאי שנדבר על עיגון? אני בהחלט מסכימה עם פזית שצריך לבחון האם יש להעתיק את ההסדר אחד לאחד. מה שנכון לפקודת בתי הסוהר לא נכון בצבא, וצריך גם לראות מי יהיו המבקרים הרשמיים וכו'. אם תחליט מערכת הביטחון שיש לאמץ את ההסדר, ההסדר צריך להיות כהסדר ראשוני שמחוקקת הכנסת, ולא על דרך איזושהי חוות דעת שניתן לעגן את המבקר הרשמי בתקנות מכוח חוק הלב"חים. כמו שנאמר כאן קודם, חוק הלב"חים, כמו שחוקקנו אותו ב-2002, לא התמודד עם הסיטואציה הנוכחית. לכן, אני חושבת שיהיה ברור בינינו שההסדר צריך לבוא דרך חקיקה ראשית, דרך הכנסת. לבחון את ההסדר.

גאל אזריאל:

כמובן שיש יתרונות וחסרונות להצעה הזאת. באופן כללי, תמיד חשוב שהסדרים חדשים יהיו בחקיקה ראשית. ועדיין, הכנסת יוצאת לפגרה ולכן יש לזה השפעה מבחינת הזמנים.

מירי פרנקל-שור:

הכנסת יוצאת לפגרה, ואם בכל זאת תחליט הממשלה שיש מקום להסדיר, עוד לפני שהכנסת חוזרת – גם הממשלה יודעת לבקש.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

מניסיוני הצנוע, גם בפגרה חוקקו לא מעט חוקים.

מירי פרנקל-שור:

ועדת החוץ והביטחון ממשיכה להתכנס גם בפגרה. הוועדה לא יוצאת לפגרה. אני חושבת שדווקא הסדר כזה, בטח כאשר מדובר במורכבויות השונות שקיימות פה, חייב, לעמדתי, לעבור דרך הכנסת. זאת גם הייתה ההבנה.

פזית תדהר:

אני אתחבר לדברים שלך, מירי, כי בעצם כל המנגנון הזה, אנחנו מבינים שכל שיוחלט לקדם אותו, מדובר בהסדר שהוא בגלל הנסיבות הייחודיות שאנחנו נמצאים בהן כעת במלחמת חרבות ברזל.

מירי פרנקל-שור:

נכון, ולכן צריך לנתק אותו.

פזית תדהר:

לכן, זה צריך להתחבר להוראת השעה כהסדר זמני, בגלל המספרים הגבוהים מאוד של הכלואים. לכן, מהמקום הזה, אני חושבת שללכת לתיקון שהוא במסגרת הוראת השעה בחקיקה ראשית של הכנסת, נראה לי מאוד מאוד גיוני ונכון. עוד לא סיימנו את כל עבודת המטה פנימה, אבל לחלוטין זה הכיוון. גם פה אני מתחברת למה שאמרת בראשית דבריך, שלא מן הנמנע שבמהלך מושב הקיץ של הכנסת נצטרך להידרש שוב להארכה נוספת של ההסדר. זה תלוי בהתפתחויות ומה שיהיה ברצועת עזה, וחלילה במקומות אחרים.

מירי פרנקל-שור:

ליאורה, אצלכם יש מבקרים רשמיים?

ליאורה נהון:

בוודאי, גם בפועל. קודם כול, סעיף 71 לפקודת בתי הסוהר קובע מי המבקרים הרשמיים, הן מתוקף כהונה והן מתוקף מינוי של השר.

מירי פרנקל-שור:

אנחנו מכירים את ההסדר. השאלה היא אם הוא מבוצע בפועל, והם באים לבקר.

ליאורה נהון:

הם מגיעים לבקר במתקנים הביטחוניים, את האסירים הביטחוניים. גם שופטים, גם נציגים מהכנסת. מגיעים.

טל שטיינר:

למיטב ידיעתנו, ביקור של הסניגוריה שנערך לפני כמה שבועות, הם לא הורשו להיכנס לאגפים של הלב"חים, אלא אך ורק לאגפים הביטחוניים הרגילים.

ליאורה נהון:

אני יכולה לומר שיש פקודות שמסדירות. יש אגפים מסוימים, שם האסירים נחקרים על ידי שבי"כ, ורק אנשים עם סיווג ביטחוני מאוד מסוים יכולים להיכנס.

טל שטיינר:

זה לא מה ששמענו. ממה שהבנו, בביקור של הסניגוריה, כל אגפי הכלא, לא רק מתקני החקירות, שבהם מוחזקים לב"חים, נאמר לסניגוריה: לכאן אתם לא נכנסים. יש פה נציגה של הסניגוריה ואולי כדאי שהיא תחדד, אבל למיטב ידיעתי, התפיסה עכשיו היא שלב"חים לא מקבלים מבקרים רשמיים בכלל.

מירי פרנקל-שור :

אולי לא נתנו לנציגי הסניגוריה, אבל אולי כן לשופטים.

לילך וגנר :

אצלנו עושים ביקורים רשמיים, ובמתקני שב"כ רק אנשים מסווגים יכולים להיכנס.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין :

אם אנחנו מדברים על הסדרים שנוגעים לנבחר ציבור, אין מושג של סיווג.

לילך וגנר :

סעיף 71 מונה את הפונקציונרים שיכולים להיכנס בלי קשר למינוי של שר. אם אני לא טועה, זה יושב-ראש ועדת החוקה ויושב-ראש הוועדה לביטחון לאומי, שופטים ויועץ משפטי לממשלה. יש שם שורה של אנשים שמנויים בחוק, שלא נזקקים אלא רק לסוג של תעודה שמוכיחה את זהותם.

ליאורה נהון :

מכוח כהונתם.

לילך וגנר :

חוץ מזה יש הסדר של מינוי על ידי השר לביטחון לאומי, שלפני כחודש אישר את המבקרים הרשמיים מכל משרדי הממשלה, כולל מהסניגוריה הציבורית. גם מייעוץ וחקיקה יש מבקרים רשמיים. התפקיד של מבקר רשמי מאוד מובנה. הוא צריך למלא דוח ספציפי עם שאלות מובנות. אני מסכימה שלא כל הדברים שכתובים שם רלוונטיים בהקשר הספציפי של הלב"חים, אבל הרבה דברים כן רלוונטיים. אנחנו, לפחות, חושבים שראוי לאפשר מנגנון דומה, גם אם לא זהה בהקשר של הלב"חים שמוחזקים על ידי הצבא.

מירי פרנקל-שור :

זה קיים היום? לא הבנתי. יש היום מנגנון לגבי ביקורים של מבקרים רשמיים?

ליאורה נהון :

בשב"ס המנגנון קיים, ואני יכולה לומר שמאז ה-7 באוקטובר היו מבקרים בכל המתקנים הביטחוניים, כולל בקרב הלב"חים, הנוח"בות וכיוצא באלה.

גאל אזריאל :

ליאורה, למיטב ידיעתי, נראה לי שנציגי הסניגוריה לא קיבלו מינוי עדיין.

ליאורה נהון :

אני יכולה לבדוק ספציפית לגבי הסניגוריה, אם זאת שאלה שהוועדה מבקשת לשאול. אני אומרת שוב שזה לפי סיווג.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין :

זאת אומרת, השאלה הפתוחה היא לגבי מתקני צה"ל. אני חייב לומר את דעתי האישית, שאני מתקשה לראות הרבה חסרונות בסידור הזה, כי חלק גדול מהחששות עליהם שמענו בחלק החסוי של הדיון, ודאי שהם מתבטלים אם אנחנו מדברים על בעלי תפקידים ספציפיים. למשל, שופטים או יועץ משפטי לממשלה או יושב-ראש ועדת החוקה או יושב-ראש הוועדה לביטחון פנים. אלה לא אנשים שמעלים אצלי חשש. אם את חוששת מהפרוצדורות בכנסת, יושב-ראש הכנסת, על פי בקשת הממשלה, יכול תוך ארבעה ימים לכנס את ישיבת המליאה. תרשו לי להניח שבחוק הזה לא יהיה קרב קשה בין תומכים למתנגדים. אני חושב שזה די קונצנזואלי בבניין.

מירי פרנקל-שור :

פזית, אם בכל זאת תשקלו את הנושא של מבקר רשמי, אפילו אם אתם מצמצמים את הרשימה, שופטים שמבקרים יכולים להיות איזושהי ריפוי למניעת הבאה בפני שופט ואי מפגש עם עורך דין. אני חושבת שכדאי לחשוב על ההיבטים האלה.

לילך וגנר :

אנחנו גם מצטרפים לוועדה. אנחנו חושבים שיש חשיבות בנושא הביקורים, במיוחד כשהיום הדיונים נעשים ב-VC, כמו שאנחנו יודעים, והארכנו את התקופות במסגרת הוראת השעה והארכת הוראת השעה מעבר למה שקבוע בחוק עצמו. אני גם רוצה להגיד שאנחנו מנסים לארגן כפיילוט ביקורים, בלי קשר לסיפור המבקרים הרשמיים, כי באמת נראה לי מאוד חשוב בהקשרים הללו לתת מענה לטענות שעלו פה בוועדה, וליכולת שלנו להתמודד איתן. שיהיו אנשים שהם לא חלק מהצבא, והם נמצאים שם בהתאם לכל הכללים, ומבלי לסכן, כמובן, לא את המבקרים, לא את אנשי הצבא ולא את האנשים שנמצאים שם. אפשר להגיע לאיזושהו מנגנון שיכול לעבוד.

חנית אברהם בכר :

שלום, אני מהלשכה המשפטית בהנהלת בתי המשפט. חשוב לי לציין שלגבי מתקני שב"ס, יש ביקורים רשמיים של שופטים. בעקבות ההנחיה של ממלא מקום הנשיא ובעקבות זה שהדיונים של העצורים הביטחוניים הם בהיוועדות חזותית, יש תגבור של ביקורים רשמיים. גם לגבי האסירים הביטחוניים, יש בפניי דוח ביקור של שופט מחוזי שביקר במתקן קציעות. הוא ביקר ממש את העצורים הביטחוניים.

חשוב לי לציין בהקשר להצעת הוועדה, שזה לא יהיה רק שופט עליו, כמו שמוצע כרגע, אלא גם תהיה אפשרות של שופטים מחוזיים, כי הם בסוף אלה שמאשרים את צווי הכליאה של הלב"חים, ולכן חשוב שגם הם יוכלו להגיע ולבצע את הביקורים הרשמיים, ככל שיוחלט להכניס כזאת הוראה.

מירי פרנקל-שור :

בפקודת השב"ס יש אפשרות רק לגבי תחום שיפוטו.

חנית אברהם בכר :

נכון. בטיוטה שאני ראיתי, הוצע רק שופט עליון. אנחנו מבקשים שאם יקודם כזה הסדר, תהיה אפשרות גם לשופטי מחוזי לבקר.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין :

נשקול את זה. בבקשה, נקרא את הצעת החוק.

מירי פרנקל-שור :

הצעת חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון), התשפ"ד–2024.

1. בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד–2024, בסעיף 2 –
(1) ברישה, במקום "בתקופה של ארבעה חודשים מיום תחילתו של חוק זה", יבוא "בתקופה שעד יום כ"ה בתמוז התשפ"ד, (31 ביולי 2024)";
(2) בפסקה (4), בפסקה (5) של סעיף 10א(א) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב–2002, המובאת בה, במקום פסקת משנה (ג) יבוא:
" (ג) בסעיף קטן (א2), במקום "21 ימים" יקראו "90 ימים".
2. תחילתו של חוק זה ביום י"א בניסן התשפ"ד, (19 באפריל 2024).

היו"ר יולי יואל אדלשטיין :

כמו שאמרנו, ההבדל בנוסח מהצעת החוק הקודמת זה שיפור – אני לא רוצה להכניס שיפוט ערכי, אבל מבחינתי זה שיפור – בנושא מניעת מפגש עם עורך דין.

אם כן, אנחנו נוכל לקיים הצבעה, ואני אפילו מראש יכול לומר לכם שהתוצאה תהיה פה אחד. אני מעמיד להצבעה את הצעת חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, (תיקון מס' 4 – הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון), התשפ"ד–2024, לפי הנוסח שקראה בפנינו היועצת המשפטית של הוועדה. מי בעד, ירים את ידו.

הצבעה

אושרה.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

אכן, פה אחד כמו שאמרנו. אני מודה לכם מאוד על ההשתתפות, ואני מציע לשקול בכובד ראש את ההצעה לגבי מבקרים רשמיים, בכל מה שקשור למתקני צה"ל. תודה, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 15:52.